

Ese detrei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cola intréga, candu numai diumetate, adeca dupa momentul impregiurariilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetatu de anu	4 " " "
" patriaru	2 " " "
pentru Romanu'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patriaru	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune **Josefsadt, Langgasse Nr. 43**, unde suntu a se adresá si corespondintiele, ce pri-vesou Redactiunea, administratiunea sau speditur'a; cate vorfi nefrancate, nu se vor primí, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru *anuncie* si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Telegramu.

Trimisu din **Becichereculu-Mare** la 29 jan. 3 óre 45 min. d. m.

Sositu in **Viena** la 30 jan. 1 óra 40 min. nóptea.

Redactiunei „Albina“:

Ieri s'a ténutu aici o conferintia mare serbésca in caus'a alegeriloru dietali, au participatu mai multí de 300 de membri liberali-opositumali, trimisi de prin tóte partile din Bacic'a banatiéna. Poporulu petrecú cu entusiasmu cursulu desbateriloru. Cu unanimitate s'a primitu urmatoriulu programu: Cestiunea natiunalitatiloru pe bas'a cunoscutulu proieptu alu deputatiloru serbi si romani; — cestiunea serbésca pe bas'a dreptuluu istoricu; — spriginirea programuluu natiunalu alu croatiloru in privint'a autonomiei tierii loru; — intregitatea autonomiei Transilvaniei pe bas'a dreptuluu publicu alu acesteia; — cu opusetiunea ungerésca intru institutiunile democratico-liberali ale statuluu; — autonomi'a tieriloru slave din colo de Laita; — politic'a de neinterventiune si de eliberare pentru popórale din orientu; — procedura solidara cu romanii. S'an alesu unu comitetu centralu care si-are resiedinti'a in Neoplanta (Novisadu). Sér'a solenitate mare.

Dimitrieviciu.

Viena 18/30 jan. 1869.

„Ungar. Monatschrift“ carea de atate ori trimbítia cu sinceritate intentiunile ministeriuluu ungerescu, de se necagescu pre dens'a chiar stepanitorii si parintii ei, — in nr. din urma intr'unu articlu „La adres'a Prusiei“ citéza nisce cuvinte dintr'o epistóla alui Deák, cu privintia la romanii Transilvaniei: „Mi pare fórté reu cá romanii nu vreu se íee parte la alegerile dietali, cáci dorescu ca organismulu constitutiunale alu patriei nóstre, care se estinde peste fie-care compatriotu de veri-ce natiunalitate, se se sustiena in essercitiu facticu. Patri'a are lipsa de pace, ce mai este de facutu, se se faca pe cale fratiésca — sine ira et studio — prin contielegere cu compatriotii nostri.“

Va se dica, d. Deák e cu parere de reu. Noi credemu, dar se póte mangaiá socios habuísse malis, cáci nu e dsa ungerulu celu d'antaiu cu parere de reu a supra romaniloru. Hatvani avuse anca o parere de reu si mai mare, din causa cá Iancu, Assente si cei lalti corifei romani nu se incredintiasera ospitalitatei magiare ca se patiésca ca Buteanu, se se se spandiure de rãchiti, pentru cá presupusesé cá ungerii sciu ce ínsémna unu parlamentariu, mai vertosu invítatu dar nu imbiatu.

Se gasiá atunci ici colé cate unu ungeru care desaprobá faptulu lui Hatvani, imputandu-í ilips'a de tactu. Ei bine, óre de atunci au nvetiatu ungerii tactu? Defelu: Ne-am incredintiatu loru cu totulu in 1865—1866, si éta-i cum totusi ne tratéza astadi, ne tratéza cum ira et sine studio!

Ni-au luatú autonomi'a Transilvaniei fora a ascultá dorintiele locuitoriloru Transilvaniei, si totusi se supera daca acesti locuitori nu sunt bucurosi pentru ceea ce li s'au luatú.

Diurnalele ungeresci nu vreu se precépe cá de ce nu participa la alegeri romanii Transilvaniei. Se necagescu, dar n'au ce face, cáci represaliéle s'au sfarsitu. „P. L.“ crede cá pentru Fagarasiu si Naseudu ar esiste represalie da-

ca aceste ceruri n'ar voi se aléga. Catu pentru Fagarasiu comitetulu a otaritu cá alege de sila, va se dica: fuge din calea represaliéloru cu bun'a ca se nu se descarge a supra tienutulu, presupunendu bagu de séma cá alesulu apoi nu va participá la dieta. O procedura de totu ecivoca!

Cu atata mai chiara si mai onorifica este procedur'a romaniloru din comitatulu Solnocului de medilocu. Corespundinti'a nóstra de mai la vale, descrie pre largu miscamintele din acestu comiatu. Ací ne marginimu numai a ínsémná cá portarea cea barbatésca a romaniloru a ínsuflatu uimire inimiciloru natiunalitatei nóstre, o uimire carea a datu índemnu strainiloru a se interesá despre ceea ce decurgu acolo, astfelu catu astadi putiene diurnale, din cele mari europene, n'au luatú notitia — ori prin telegramu ori prin corespundintia — de manifestatiunile romaniloru selageni.

Astfelu de procedura din partea comitatelor nóstre, éra din partea deputatiloru nostri solidaritatea cu serbii (la carea ne invita, precum spune telegramulu nostru) vor face ca cestiunea de natiunalitate se revina la ordinea dilei.

Organisatiunea bisericeii in Romania.*

In decursulu timpulu de la unirea principatelorú dunarene sub unu Dominitoriu constitutiunale, observaramu cá in Romanu'a pre langa activitatea esemplaria pentru organisatiunea legelativa, administrativa si judetiaria a statuluu, se fecera incercari repetite de a organisá si bisericea ortodoxa romana. Necesitatea imperativa, de a regulá afacerile bisericesci dupa mesur'a recerintiloru presente, spre a pune in acordu organismulu bisericeii cu organismulu constitutiunale alu statuluu, e mai pe sus de tóta indoicla, pentru aceea totu celu ce prícepe ínsémnetatea cleruluu in societate si specialminte lips'a de regenerare a cleruluu romanu in scopulu unei culture solide a poporuluu, a salutatu si saluta din tóta ínim'a miscamintele regulatórie pe terenulu bisericescu, ce sunt si acum in cursu, acceptandu-se camer'a la proiepte de legi din partea guvernuluu in asta privintia.

Adeverulu dicendu, bucuri'a lunei romane ar fi fostu inca mai mare, daca ínciativ'a lucrariiloru organisatórie pe acestu terenu ar fi purcesu si in Romanu'a din mediloculu ierarchiei bisericesci, precum se facú acést'a in alte parti ale bisericeii ortodoxe si precum ar corespunde principiulu de autonomia alu bisericeii libere in statu liberu. Cáci de competintia a poderii de statu se tiene a defige drepturile politice ale bisericeii in statu, conformu principiiloru de libertate si de dreptu, si a delinéa reportulu organeloru administratiunii bisericesci catra autoritatile publice de statu. Éra ce se atinge de afacerile interne ale bisericeii, regularea acestor'a, de e vorb'a de o biserica libera si autonoma, zace in cerculu de competintia alu ierarchiei bisericesci in concursu cu elemintele sociali ale bisericeii, adeca alu eparchieloru, protopresbiteratelorú, parochieloru si monastiriloru.

Éra asiá-dara mai naturalu si mai consultu, daca, dupa defigerea drepturiloru politice ale bisericeii pe bas'a de libertate juridica, din partea regimuluu de

* Acestu articlu ni l'a scrisu unu prelatu romanu moldovénu.

statu s'ar fi pusú la cale conchiamarea unui sinodu séu congressu bisericescu *ad hoc* din episcopi si reprezentantii clericali si mireni ai tuturor elemintelorú bisericesci sociali, si statutulu organicu, consultatu si votatu in acea adunare bisericesca, se se fie asternutu M. S. Dominitoriuu spre dispusetiunea votarii din partea corpuriloru legelative si sanctiunare. Credemu, cá in atare casu, incercarile de multi ani ale regimuluu si ínsesi ale corpuriloru legelative, de a organisá bisericea ortodoxa romana, n'ar fi remasu pana estimpu numai incercari fara de resultatu, neci nu s'ar fi facutu unele dispusetiuni pariale, care peste putienú se retrasera, si neci n'ar fi resunatu in lume pe calea díaristiceii si prin feliiuri de brosiure plansori pentru violentia facuta asiediaminteloru canonice.

Suntemu departe de a crede cá guvernele din Romanu'a, cate se perondara in trecutú, reversandu in poporu libertati politice, precum a rare in alte state din Europ'a, ar fi avutu de scopu a pune bisericea, individualitatea sociala cea mai ínsémnata, a o pune in catusiele, precari dens'a neci in timpulu absolutismuluu fanarioticu nu le-au cunoscutu. Din contra ni place a sustiené, cá guvernele Romaniei purcéséra cu dispusetiunile si proieptele lorú din patriotismu si convingere despre necesitatea reformelorú pe terenulu bisericescu in prosperitatea statuluu si ínfiorirea natiunii, de órace nu li va fi remasu ascunsu adeverulu, constatatu de istoria, cá bisericea este ínim'a societatií omenesci, cá asiá-dara íntregitatea elemintelorú sociale bisericesci depinde de la íntregitatea popóraloru si ínsasi a statelorú, éra decadenti'a acelor'a apartiene si decadenti'a acestor'a.

Pare-ni-se ínsé, cá asta íngrigire de consolidarea si prosperitatea statuluu aduse cu sine, de se pierdú din vedere lini'a de demarcatiune íntre teritoriulu poderii de statu si a celui bisericescu, si asiá evení fusiunea de competintia, carea mai cu séma in *dispusetiunile regimuluu* cu averile individualitatiloru bisericesci, in *denumirea* de mitropolit, episcopi eparchiali si titulari si ínsesi in *proieptele de organisare*, care fara de concursulu autoritatiloru bisericesci sunt puse la ordinea dilei in corpuu legelativu, si prin alte asemenea fapte acea fusiune de competintia apare intr'unu modu suprieditoru si vatematoriu facia cu asiediamintele canonice si institutiunile bisericeii ortodoxe din timpulu sínódeloru, numitu cu dreptu cuventu timpulu clasicu alu bisericeii crestine.

Recunóscemu deplinu greutatea, la defigerea liniei de demarcatiune íntre afacerile bisericesci si cele de statu, mai vertosu candu e vorb'a de atari afaceri, cari, fiindu de natur'a asiá-numita missta, atingu multu putienú interesele ambelorú poderi. Recunóscemu in asemenea casuri perplesitatea individuluu si ínsasi a poporuluu, care este membru si alu statuluu si alu comunitatií bisericesci. Cu tóte acestea sunt unele directive principiale, de care fiindu condusi, potemu scapá din asemenea perplesitate si a procedé in unu modu, care se nu aduca veri o dauna neci statuluu neci bisericeii, ci se fia salutariu ambelorú societati. Unele din acele directive principiale, care servira si servescu inca de presentu in alte state de cinosura la dejudecarea si tratarea afaceriloru bisericesci, sunt urmatoriéle:

Bisericea si statulu sunt dóue asociatiuni, a caror'a esistintia este radecianata in conditiunile naturale vietiei so-

ciala a omuluu; pentru fie-care natiune este asiá-dara ínsotirea bisericesca neconditionatu si asemene de lipsa, caí cea politica de statu, cáci precum, fara de unu organismu politicu si o autoritate ínzestrata cu poterea de a sustiené ordinea, a decide ce e cu dreptulu, si a fi unu scutu contra violintieloru interne si externe, s'ar periclitá vietia sociala in parte si in genere a natiunii íntregi, asiá fara de biserica, carea dírege vietia spirituála si interesele religíunari ale natiunii, ar devení periclitata religíunea, fara de carea omulu remane siesi o enigma (cimilitura) neexplicabila.

Bisericea are lipsa de statu si statulu de biserica, cáci densulu prestá bisericeii scutulu bratiuluu esternu, éra bisericea cultiva in ínim'a cetatieniloru stím'a si ascultarea legiloru publice. Fie care din aceste dóue terene sunt asiá-dara avisate intru interesulu prosperitatii proprie, a se spriginí recipocu si a conferí spre consolidarea celuia laltu, cáci cu catu mai solida e bisericea, cu atata mai poternicu statulu, si cu catu mai prosperitórie sunt ambele societati cu atata mai ferice e natiunea, carea e elementulu constitutiunu pentru amendóue.

Originea bisericeii este positiva, adeca data prin descoperintia ddiésca, éra cea a statuluu este juridica. Asemene díferite sunt si principiéle ambelorú societati, ale bisericeii adeca, credintia, sperantia si caritatea, éra ale statuluu: scutulu persónei, alu onórei si alu proprietatií. Si conformu originei si principiiloru acestor'a, este si organismulu bisericeii díferitu de alu statuluu. Este asiá-dara chiaru, cá aste dóue terene sociali, díferite de o lalta dupa origine, scopu si medilóce, nu suferu o fusiune séu o amestecare, prin care au unulu au altulu ar devení constrinsu, au amendóue ímpreuna ar pierde organismulu, ce corespunde naturei lorú speciale. Din acesteia urméza, cá o ínvasiune a poderii de statu pe teritoriulu bisericeii, séu si o íngertintia a autoritatií bisericesci in afacerile poderii de statu, este numai spre dauna proprie, cáci prin acést'a se pierde din vedere tienti'a misiunii proprie, éra afara de acést'a e lucru doveditu, cá in unu corpu organicu niscari eleminte eterogene nu sunt spre bine.

Bisericea in totalitatea sa morala nu este in statu si neci in óre care reportu juridicu cu statele esistinte, ci stá alaturu singuraticelorú state politice in reportu asiá-dicendu ínternatiunale. Éra bisericele natiunale, ca individualitati sociale ale bisericeii ecumenice, si anume in aparint'a lorú ca societati externe, sunt in statele respective, si reportuluu fie careia cu statulu este juridicu, asemenea celuia alu altoru eleminte juridice din cuprinsulu statuluu. Precisarea si stabilirea reportuluu acestuia íntre poterea de statu si autoritatea bisericesca se tiene de competintia legelatiunii de statu, prin úrmare garanti'a libertatiloru si drepturiloru politice si cetatiene ale bisericeii, ca elementu juridicu socialu decurge din principiéle fundamentale de libertate si de dreptu, adoptate in genere de poterea statuluu. Asiá-dara, daca am ajunsu intr'o epóca in carea, lauda Dominuluu, libertatile singuraticelorú cetatieni se totu mai consolidéza si se mai estindú, nu póte fi demnu de acést'a epóca ca se restringa bisericea, si numai pre acést'a s'o restringa in libertatile sale canonice ce-i competu.

Cá acesteia au remasera in timpii trecutú

mai cu séma in imperiulu român, nu-mai resonaminte teoretice ci cà densele afla si astadi aplicare in statele moderne constitutionali, ast'a vom încercá a desfasiurá alta data.

De sub Mesesiu 19 jan. 1869.

(+a) (Procedur'a romanilor din cottulu Solnocului de medilocu in caus'a legii de nationalitate. Adresa deputatiloru nationali. Miscari electorali.) Dupa unu intervalu de 4 luni, avuramu si noi adunarea comitetului comitatensu. Tóta septeman'a trecuta o petrecuramu cu tienera acesteia. Ne lasandu-me de asta-data in analisarea mai de a menuntulu a acestei adunari si a lucrarilor ei peste totu, voiu se amintescu numai pe scurtu capulu lucrului, adeca ace'a ce se tiene de noi romanii din acestu cottu.

Romanii din acestu comitatu, dupa ce tacura pescelui in decursulu aloru trei ani, acum'a cu finirea dietei, fatale pentru romani, vedindu cà prin legea batjocurita pentru egalitatea nationalitatiloru si a nemicirei independintiei Transilvaniei, li s'a atacatu chiar spiritulu existintiei loru nationale, limb'a, de care neci ferocelo Hunu nu cutezá a se atinge, ca prin electru fura isbiti, si cautandu in juru vedura cà periculu ce-i amenintia in seculu nationalitatiloru nu e de tóte dilele, si cà acum e timpulu mai urgente de catu ori si candu a se consolidá, si a se aperi in comunu spre viétia ori mórtu cu puteri unite, cu tóte medilócele iertate prin lege. Din acestu incidinte fii mai zelosi ai acestui cottu cugetara a fi de lipsa mai pre sus de tóte a aduná putinele puteri, de cari se póte dispune, intr'unu corpu spre actiune comuna. Deci fiindu conchiamata adunarea congregatiunei marcale pe 11 a l. c. zelozulu fii a populu romanu d. Georgiu Popu, pre care in tóte intreprinderile nationale l'intimpinamu in sirulu primu, aflá cu cale a convocá o conferintia pe 10 a lunei cur. in Zelau, capital'a comitatului, constatatória din barbatii mai destinsi, membri si nemembri ai comitetului, spre a se sfatui despre tinen'a romaniloru din acestu cottu peste totu, si in specie fatia cu legea egalitatii nationale ungueresci, care acú va se se promulge. Si in adeveru tienera unei conferintie la noi a fostu si e o lipsa mai intetitóro de catu ori candu. Acum candu guvernulu actualu si natiunea stepanitória magiara si-bate jocu de noi decretandu-ne in audiulu si in fati'a nóstra la mórtu morala si spirituale nationale, ce ne póte scapá déca nu consolidarea, intrunirea animelor si a simtilorilor? Actiunea nationale generale purcésa din contielegere si calculu a scapatu totdeun'a o natiune ex studio apesata, si neci se ni facemu ilusiu cà fora acésta metoda vom scapá numai asiá ca prin minune de insulta si apesare nationale; fara acésta numai indaru

se sfarema si necagiesce unu cottu, o parte a romanimeii, càci luptandu-se in fracto nemica séu fórtu putienu si efemeru vor scóte la cale. Cu acésta nu am vrutu se diu cà a-cele cote, cari si pana acum'a s'au luptatu in in caus'a nationale, se nu lupte si mai departe, ci numai acé'a cà acestea se se nisúesca a trage in actiunea loru nationale tóte comitatele si respective tóta romanimea, càci victori'a e sigura. Óre cum s'a constituitu parti'a drépta si stanga a natiunei magiare peste tóta tiér'a locuita de ei, ar poté si romanimea intréga séu dóra Transilvani'a deosebi si romanimea din Ungari'a érasu deosebi a se constitui si organizá in unu corpu nationale de sus pana diosu??

Provocatiunei prè stimatului fiiu a natiunei d. Georgiu Popu, durere! nu urmara multi, dara si acesti putieni ni documentara din destulu ce potu se faca puterile unite. Acesti putini sér'a la 7 óre in diu'a amenintia se constituiru sub presidiulu sp. d. Georgiu Popu si dupa o discussiune de 4 óre decisera mai unanimu cà romanii din acestu cottu si pana ce vor sci parerca natiunei întregi in tóte cestiunile nationale, se pasiesca activu atatu in comitetulu comitatensu catu si afara de acésta si in specie fatia cu legea de nationalitate membrii romani ai Comitetului se faca o motiune prin care se exprima nemulțimirea romaniloru din cottu cu acésta lege si conformu acesteia comitetulu se pronuncie de conclusu cà se va nisuf din poteri cu tóte medilócele iertate prin constitutiune ca legea se se schimbe cu alt'a mai buna. Cu facerea motiunei se insarciná d. Georgiu Popu. Afara de acésta fiindu la ordinea dilei si alegerea comisiunei centrale electorale, membrii conferintiei decisera a face si aci propunerea ca in acésta comisiune se intre romani cati numai se póte de multi. Cu propunerea fu insarcinatu o. d. Sandru Popu. Aceste fura conclusiunile principali a conferintiei din presér'a adunarei comitetulu comitatensu. Contielegerea ce domni in acésta, fu esemplaria, si pe la 12 óre ne despartiram in acea dulce sperantia, cà déca in tóte cestiunile vor procede romanii ex consilio, nu e poterc care se li póta cutrupi existintia nationale!

In a 11. l. c. prè la 10 óre se începú adunarea comitetului cottensu. Dupa ceremoniele indatinat se procese la alegerea comisiunei centrale electorale. Si in adeveru in urmarea motiunei romane se primira unu numeru frumosielu in acésta comisiune, si asiá des' nu suntemu reprezentati cum se cade, atata mangaiare avemu cà membrii romani sunt apti si de trupu si de sufletu. Dupa acésta veni pe tapetu promulgarea legiloru de curundu aduse. Cetindu-se acestea, se scólá d. Georgiu Popu si in limb'a romanésca cu o voce chiara facú propunerea proieptata cumca adeca romanii nu sunt si nu potu fi indestuliti cu legea de egalitate si

pentru acé'a propune ca comitetulu comitatensu se pronuncie: cà legei sanctionate i se supune, dara acésta ne afland'o indestulitória, se va nisuf a conlucrá din poteri ca se se schimbe cu alt'a mai buna, o pretensiune mai justa si o motiune mai inocente cugetandu la maioritarea magiara a comitetului cottensu, abia s'a mai facutu candu-va, si totusi ce se vedi, in alta di venindu la desbatere acésta motiune, membrii magiari o atacara cu atata furia si vecmintia, catu ti se para a fi rescolate tóte spiritele Tartarului in contra motiunei. Deschilinitu trebuie se amintescu aci pre iperloialulu L. Szikszay care pentru argumentarea absurditatiloru sale nu aflá argumente in Europ'a, ci trecú in Americ'a de unde inca nu aduse nemica; dar coron'a la tóte puse vicecomite primariu Ludovicu Pelei, acelu Pelei care in anulu trecut silabisá din Corpus juris renumitulu brachiulu in contra Botaniloru nemaipomenitu din seculu alu 15. si care acum érasu cugetandu cà a aflatu pètr'a intieptiunei in simplicitatea si ultra-pseudo-zelulu seu ne mai sciundu ce se dica nou, numi pe membrii romani ai comitetului *masce larvate* (?) si mai apoi rusinandu-se singuru de terminii demni de DSa, se corése numindu-i *persone larvate* (!), si pentru ce? pentru cà acesti romani cutezara a dá spresiune opiniunei de comunu cunoscute a romaniloru din cottu, fora se fie impuțernicitu! difficile est satyram non scribere! Domnule vicecomite primariu a comitatului romanu Solnocu de medilocu! numesci membrii romani a comitetului: *masce larvate*, *persone larvate*? anche bene! Dintre romani meritá tóta laud'a Sp. D. Ioanu Cuucu jude cercuale onorariu, care ca totdeun'a cu oratori'a-i rara, si argumentele puternice refranse asertele fortiate, aduse din Americ'a cu radicata, sustienendu dreptele pretensiuni si demnitarea membriloru romani. Ni pare reu cà nu se aflá cineva se spele fora sapunu pre d. L. Pelei. Vediendu acésta debilulu comite supremu, cu propria auctoritate, sic volo sic iubeo facú capetu acestei motiuni, ne lasandu pre nimene dintre romani se vorbésca la obieptu si se-si apere motiunea, ci botezand'o de neapta de a fi pusa la desbatere pe més'a cea verde a presidiului Ilustratiiei Sale, i sucú capulu numai decatu dand'o afara din sala. Frumósa idea de constitutionalismu! in cottulu Bihoru si aiurea e iertatu a motiuná in contra a totu dreptulu publicu creatu de curundu, la noi comiteulu supremu nu iérta neci espresiunea dorintiei de a se imbunetati o particea a legislatiunei trecute! Romanii prin acésta vatematii pana la sufletu paresira in corpore sal'a comitatului, dechiarandu si oblegandu-se reciprocu in o conferintia tinenuta in 13 l. c. sub presidiulu Sp. d. Ioanu Cuucu cà: si pana ce conferintia generale a romaniloru din acestu cottu va decide meri-

toriu in acésta privintia, ei nu vor partecipa la agendele ulterioari ale Comitetului.

Dupa acestea se compuse si trimise o adresa de recunoscintia fostiloru deputati romani cari s'au luptatu pentru independintia Transilvaniei si pentru proiectulu minoritatii in caus'a nationala.

Acestea-su punctele mai remarcabile a conferintiei si congregatiunei trecute, din punctu de vedere romanu. Aflai cu cale a dá publicitatii aceste liniaminte, ca se véda romanimea cà des' Selagienii nu scriu multe prin diurnale, dar totusi de a se luptá pentru drepturile loru nationale nu încéta nici odata.

Conferintia generale a romaniloru din acestu cottu e defipta pre a 28 l. c. in Babb'tia, despre ce cu permissiunea Onoratei Redactiunii cu ocasiunea cea mai deaprópe. (Te acceptamu cu doru. Red.)

Comisiunea centrale electorale din acestu cottu in a 19 l. c. tinenú siédintia prima. In cele trei comisiuni conscrietórie a cercuriloru de alegere: a Tasnadului, Cehului si Jiboului dintre romani intrara: M. O. D. Vasiliu Popu prota in T. Hanteu, Petru Popu iun. Andreiu Cosma, Vasiliu Vajda si Ioanu Andercanu, totu atati romani de incredere. De notariu substitutu a Comisiunei cent. elect. se alése Dr. Ioanu Nichita advocatu. Comisiunea centrale totodata pentru incungiurarea ori-ce fluctuatiune si arbitriu statoru ca sub 1/4 de mosia in Selagiu e de a se intielege *siese jugere*. Comisiunile conscrietórie si-vor incepe lucrurile in a 15 februariu a. c. in cele trei locuri de capetenia: Tasnadu, Cehu si Jibou; finea va fi in prim'a martiu a acelu anu. Dorimu ca romanii toti se se presenteza la conscriere in cele 14 dile prescise de lege, cu atata mai tare cà de la conscriere va aterná óre romanii se aiba ori se n'iba deputatunici la diéta viitória. —

Din Carasiu, 26 ianuariu 1869.

(Δ) Nr. 1. din 1869 alu „Albinei“, aduce sub rubrica: „Miscari electorali“, la cunoscutia publicu lui genesea comitetului centralu, alesu, séu mai bine dicendu denumitu de d. Comite supr. alu Carasiului, si sprigitu de resunetulu celu blandu a spect. Vicecomite V.

Acestu comitetu si-tienú sambeta in 16. ianuariu a. c. antai'a siédintia, a careia resultat de-lu vom combiná cu cele premerse, apoi ni se chiarifica caus'a din carea dd. conducatori cu atata zelotipia si-sciura tinené la valóre list'a membriloru comisiunei, compusa de d. comite supremu, dupa dicerea lui din tóte coloriturele de partida, séu dupa placerea dlui vicecomite V. fora coloritura, — va se dica: intielege cum vrei! —

Si in acésta comisiune d. vicecomite conducatoriu etc.: fresce totu din indemnulu

FOISIÓRA.

Preotiloru.

Frumosu e pop'a, Dómnul candu simtiu de omenire

E radecina taru, izvoru animei lui,
Si-aréta catra lume o sincera iubire,
Si-o mangae in tóte cu darulu ceriului. —

Frumosu e pop'a, Dómnul de-i razimulu credintiei,

De fiulu santu fundata, esemplu la crestini,
De sufletulu 'si pune se dá si suferintiei,

Se scape turm'a, si-dí'a perduta, de pagani!
Frumosu, frumosu e Dómnul candu vedi cà e lumina,

Si radi'a ei descépta crestiniu amórtiti,
Din somnulu letargiei, — si tinent'a sa divina
O scie de-a ajunge, si 'ndrépta retaciti!

Frumosu, frumosu e Dómnul de-lu scii cà e d'unu sange,

Cu turm'a pastorita. de-unu cugetu si spiritu, —

Se bucura de bine si 'n rele cu ea plange
Si pentru ca sacréza si lucra far' finitu!

Uritu e pop'a, Dómnul candu n'are 'n elu sprigióna

Nici omulu, nici crestinulu, si 'n elu toti s'au scarbitu,

Candu turm'a, ce-lu nutresce, chiar elu o ié in góna,

Si-o mana in prepastii, cu sufletu-i 'ndracitu.

Uritu, uritu e Dómnul uritu casí peccatulu
Ce greu se osendesce de santele virtuti, . . .

Si turmei cu-alu seu pop'a-i-ai datu aice iadulu,
Mai reu, nici chiar intrensulu, potemu a fi batuti!

(7 ianuariu 1869)

Marienescu.

Legea electorala, valida pentru Ungari'a si Banatu,

se cuprinde in articulu V. alu legiloru din 1847/8. Facemu aci unu estrasu despre calitatile alegatoriloru si despre modulu inscrierii la alegeri:

§. 1. Toti cati au avutu dreptulu d'a alege deputatu dietalu nainte de 1848, l'au si acum'a.

§. 2. Toti locuitorii nascuti in tiéra si cei impamenteniti, daca au etate celu putienu de 20 de ani, daca nu sunt sub potestatea parintésca, sub tutela ori servitori, daca n'au fostu pedepsiti pentru dilapidare, insiclatiune gefuire, ucidere si taciunaria, au dreptulu de a alege (a fi alegatoriu, dreptulu electoralu activu,) fora privire la religiunile recepte, si esserciéza acestu dreptu sub un'a din urmatoriele conditiuni:

a) daca in orasielo reg. si in cele cu magistratu organizatu, posedu casa séu pamentu in valóre de 300 fl. m. c.; éra in celealte comunitati daca posedu 1/4 de sesiune urbanala, séu alta posesiune ecivalinte sesiunei, fie ca proprietate eschisiva fie ca comuna cu feme'i si copii.

b) industriarii, comerciantii si fabricantii cari au oficinele loru proprie, si maestrii cari lucra celu putienu cu unu ajutoriu (calfa).

c) afara de acestia, toti cati potu dovedi unu venitu de 100 fl. dupa posesiune ori dupa capitalu.

d) fora privire la alte conditiuni, sunt alegatori: doctorii, chirurgii, advocatii, geometrii, artistii academiei, profesorii, apotecarii, preotii parochi, capelanii, notarii, invetiatorii, fie care in cerculu de alegere unde e stabili.

e) toti cati au fostu cetatieni de orasie nainte de 1848.

§. 3. Fie-care alegatoriu póte fi alesu, adeca póte fi deputatu daca a trecutú verst'a de 24 de ani.

§. 4. Pentru alegerea de deputati dietali, tiér'a se imparte in cercuri electorale; (§. 6) Pentru alegerea fie carui deputatu este unu cercu separat, fie care cercu póte alege numai unu deputatu.

(§§. 7—13) Comitetulu cottensu alege unu comitetu centralu electoralu, carele se intrunesc in decursulu unei septemani, si a) numescu pentru fie-care cercu alegatoriu o comisiune de 3 membri carea se inscrie pe

cei indreptatiti la alegere, b) otaresce diu'a candu au se se încépa aceste *inscrieri* pe rondulu comuneloru. *Inscrierile* au se se continue 14 dile ncintreruptu (socotindu si diu'a in carea s'au inceputu.) Terminulu inscrieriloru si loculu unde au se se intemple, trebuiecu publicate catu se póte mai tare.

Comisiunile pentru inscriere facu consemnari despre cei ce i-au inscriu si despre cei ce i-au respinsu. Dupa 14 dile, pomenitele consemnari se dau comitetului electoralu centralu.

Comitetulu centralu are se se aduna nainte de o septemana, revidéza consemnarile comisiuniloru.

Lucrarile sunt publice atatu in comisiuni catu si in comitetulu centralu.

Cel'a pe care comisiunea l'a respinsu de la inscriere, póte *reclamá* dreptulu seu la comitetulu centralu, carele (aflandu dreptulu de basatu) l'induce fora amenare in consemnarea alegatoriloru. Asisdere póte *reclamá* fie-cine contra celuia ce fora indreptatire ar fi intratu in consemnarea alegatoriloru. Spre acestu scopu, consemnarile se afgiu in publicu, ca fie cine se le póta judecá.

La alegerea de deputatu au dreptu numai aceia cari sunt inscriu ca alegatori in consemnarile pomenite. Dreptaceea carturarú romanu trebuie se-si dee tóta trud'a si silintia ca se-i inscrie in consemnari pe toti romanii, cati posedu numitele calitati din §§ 1 si 2.

de a ajuta prelucrarile comisiunii centrale, scoase o lista, in carea erau deja inscrite comisiunile menite pentru scrierea voturilor in fie care cercu.

In privinta compunerii comisiunilor n'am avut atari exceptiuni esentiali fora numai, ca la comisiunile conscrietorie se luara de alu 3. membru, sub nume de notari, in contra legii, individi, cari nu sunt membri ai comisiunii centrale, ba tocmai magistratualisti (in contra afidarilor facute cu solenitate de d. comite supremu ca in comisiunea centrala, magistratualisti comitatensi nu potu lua parte) dora pentru aceea, ca si fratilor nostri noilor colegi de alegatori jidani se li se facea inca o maguire, eaci in comisiunea din Lugosia fu luat de alu treile membru in calitate de notariu, Nemeth Phoebus jidanu de natiune, si vicenotariu comitatensu. — Una planeta noua acestu Phoebus in vietia noastra constitutiv-nale. Acestu domnu de varmeghia Nemeth Phoebus, cu care ne-a fericitu d. comite supr. in pre marea sa amore pentru egala indreptare a altora in drepturile romanilor.

Candu vorbim despre rezultatul sedintiei prime a comitetului centralu carasiuanu, avem de a da socotela onor. publicu alegatoriu din Carasiu cumca in procedura de conscrierea alegatorilor de pana acum s'a introdusu alta modalitate adeca aceea: ca pana candu in anii 1848, 1861 si 1865 comisiunile conscrietore mergeau din satu in satu si din notariatu in notariatu spre conscrierea voturilor, ba tocmai de a-i si provoca pre alegatori la inscriere; — pentru conscrierile de acum comisiunile vor siede in atari locuri centrali la cari fiesce care alegatoriu are se se presentie in persoana pentru a fi inscristu de alegatoriu.

Cumca procedura din anii 1848, 1861 si 1865 a fostu nu numai buna, ci si loiala, s'a veditu de acolo ca ablegatii Carasiului alesi cu aceste pregatiri, totu deun'a s'au virificatu; dar ce se vedi: Conducatorii destineloru comitatului, ingrigindu-se de timpuriu de a pota paralisa pre catu se pote pre romani in exercitarea dreptului de alegere, adauga mai si aceea, ca in fie-care cercu numerulu alegatorilor de securu se va maru cu vre-o 150—200 de voturi prin intrarea noilor nostri colegi alegatori jidani; — si-pusera in capu de a fi strinsu legitimisti, voiu se dicu astfel, ca comisiunile conscrietore se nu mai fie ambulante, ci incepandu de la 11 Fevruariu a. e. cal. nou se consida in locurile centrali: Fagetu, Lugosiu, Zorlentii mari, Bogisia Rom., Oravitia Romana, si Sasc'a Romana, si aci in decursu de 14 zile fora curmare se conscrie in liste pre cei ce se vor insinua de alegatori.

Iata frati alegatori romani! cu una greutate mai multu la exercitarea dreptului de alegere de ablegatu, desi dupa conceptulu stepanitorilor, strinsu legale; — ca adeca aveti se mergeti odata la locul centralu a cercului spre inscriere, si de o doua ora totu acolo la actulu alegerii, este dara detorintia voftra a fi ingrigitori voi insive de a fi scrisi intre alegatori, si de aveti voia serioasa a fi decideri la urna alegerii, a ve inscrie catu mai multi, eaci precum diseram mai sus, veti intalni acolo vre-o 150—200 de alegatori jidani cari, precum cauta cartile, de felu nu vor fi pentru alegerea vre unui candidatu romanu nationalistu ei credu ca si pre ei acolo ii veti vedu votandu unde va fi de a apesa pre romanu si a-lu tiené in orbia pentru ca de la prostia acestuia traiescu.

Mai departe ar fi nu numai de lipsa, ci si de folosu ca preotii, invetiatorii, si totu felulu de carturari de prin poporu, cetindu legea despre insusirile alegatoriului, din anulu 1848 art. V. §. 2. se caute, si in fie care comuna se se inscrie ei de ei, dora si cu atragera notariului localu, carelu nu este contrariu causei si a judelui comunalu, si se constatiedie pre cei ce potu ave dreptu de alegere dupa legea cea comunicata in foiletonulu aceste foi mai din josu.

Spre mai buna chiarificare a procedurii la inscriere fie-ne iertatu, a aminti aici o procedura la inscrierea de alegatori, ce se observase in vecinulu comitatu alu Temisiului in anulu 1865, in care comitatu inca atunci erau comisiunile legate de locu. — In acestu comitatu in fie care comuna, antistia comunala, cu conlucrarca preotiloru, si altoru notabili si carturari din comunitate facea una lista in carea inscria pe toti cei calificati in intielesulu legii, care lista apoi intarita cu subscrierile antistiei comunali, si cu sigilulu, se trimitea

comisiunii conscrietore; dupa aceste premise mergeau voitorii de inscriere la locul comisiunii conscrietore, fie carele in persoana, si acolo spunandu-si numele, si fiindu constatatu din lista, se inscria intre alegatori; servescane si noa acesta procedura de esemplu, fie si cu acesta ocaziune preotii si invetiatorii comunali precum si alii carora li jace la inima, sorcea acestei natiunii maltrate, se-i fie adevreratii conducatori si luminatori.

Langa Temisiu, in 15/27 januaru.

(b) Dle Redactor! Ar trebui se aflati din alta parte mai aproape, aceea ce vinu cu a Vi spune asta data. Dar se vedeti, aici prin provincia omeni sunt mai pucinu politiciosi, apoi marii nostri nici nu se temu de compromisiune si blamagiu, casi marii de prin capitale.

Vi descoperu ca positivu, ca corifeii guvernului si cu capii partiei deakiane intr'o conferintia confidentiala tienuta nainte de vro patru septemani in Pesta, se intielesera a pune in totu cerculu de alegere din tierra candidatu seu contra-candidatu de partia deakiana; acesta cu ori-ce protiu, ori-ce sacrificiu, si cu scopulu d'a areta lumii, cumca acesta partita este generale, latita preste tota tier'a, imbratisata si spriginata de tote poporale, prin urmare unica calificata si indreptata a stepani.

Conformu acestei contielegeri mersera apoi instructiuni si despusetiuni catra organele si increditiuni de prin comitate si — o multime de aginti ca unelte, prevediuti cu medilocele necesarie. Afara de acestea fusera provocati toti domni de diferite natiunalitati, cari se bucura seu dorescu a se bucura de ceva folose, posturi seu favoruri din partea domniloru de astadi, ca se-si dovedesca credintia si valoarea, si se luere pre facia, punendu la o parte ori-ce alte respecte, cu tote poterile, pentru politica de astadi.

Asie veduramu intemplandu-se in Aradu lucruri — la parere destulu de bune, dar in fondu necuprinse si necuprinsibili pentru mintea comuna! Asie veduramu pre dlu supremu comite alu Temisiului dandu cercularie catra dnii judi cercuali si prin acestiadandu instructiuni catra notarii comunali, pentru impedecarea agitatiunilor natiunale la alegeri, inferandu-le de nelegale si vrendu a curma prin acesta posibilitatea de candidature si alegeri natiunale. Asie veduramu apoi radicanandu-se candidati guvernamentali contra tuturoru barbatoru nostri natiunali independinti, contra tuturoru Mocionesciloru, contra lui Babesiu, Hodosiu, Borlea etc. etc. dar totu asemenea si contra tuturoru capiloru din partiele magiare opositionale. Asie veduramu pre dlu supremu comite alu Carasiului si cu unelte sale facendu pentru alegerile viotrie despusetiuni, calificate d'a despoi pre poporulu romanu de precumpenirea sa la alegeri, despusetiuni, cari unui supremu comite de natiunalitate straina — in vecii veciloru nu i-ar fi succesu, dar domnului Fairu i succesera pre usioru, macar ca ele cuprindu cele mai nemilose luviture in inim'a si chiar in onorea noastra natiunala!

Abie dederu de sema corifeii opositionei magiare despre intentiunea deakistiloru si guvernamentaliloru, candu delocu se si adunara si decretara a pasi totu asemenea facia de deakisti, si asie ii vedemu punendu si ei din parte-si candidati si contracandidati in tote cercurile, pana si dlu Fr. Deak in centrulu Pestei. Ei desvolta o activitate si energia admirabile in tote partile tierii, ei sacrificia pe intrecute; si totusi — catu de pucinu drapta si sacra este tient'a, scopulu loru in asemenea cu tient'a si scopulu nostru!

Ore noi fi-vom in stare se aretamu ca traimu si ca ni pricepem dreptulu si niscimu apera onorea? — Vom vedu le adunarea convocata pre 26 januaru v. in Temisiura.

Protocolulu Siedintiei III. (ordinarie)

tienute din partea direptiunei Asociatiunii natiunale aradane, pentru cultura poporului romanu, in Aradu, in 9 januaru 1869.

(Finc.)

41. Perceptorulu Asociatiunii face raportu despre starea cassei, dupa care:

1. Restulu din anulu trecut face 782 fl. 42 1/2
2. Au mai intratu bani nedisponibili 70 „

Sum'a 852 fl. 42 1/2

3. Bani disponibili au incursu 664 „ 60

4. Din care s'au erogatu 553 „ 16

remane in cassa bani disponibili 111 fl. 44

Determinatu:

Se ic spre scire.

42. Pentru autenticarea protocolulu a-cestei siedintie,

Determinatu:

Se defige terminu pe mercuri in 1/13 januaru a. e. la 6 ore ser'a fiindu membrii presinti pofiti a se infatisia pe atunci in cancelaria Asociatiunii.

Protocolulu acest'a in presentia comembriloru Mironu Romanulu, Emanuilu Missiciu, Ioane Popovicu Desseanu, Teodoru Serbu si Petru Petrovicu cetindu-se s'a autenticatu, in Aradu, in 1/13 januaru 1869.

Direptiunea Asociatiunii natiunale aradane pentru cultura poporului romanu.

Presiedinte:

Mironu Romanulu m. p.

direct. secundariu.

Petru Petrovicu m. p.

not. directiunalu.

Romania.

Cuventarea lui Ionu Brateanu la bancchetulu ce l'au datu comerciantii Bucuresciloru in onorea dsale cu ocaziunea onomasticeii.

(Continuare.)

Dupa conditiunea proprietatii, d-loru, vine conditiunea individulu in societate.

Ei bine, si intr' acesta am avutu norocirea ca fara mari sacrificie se ajungemu intru unu forte scurtu timpu, a face ca individulu se-si dobandesca positiunea ce i se cuvine in societate, a stabili egalitatea tuturoru Romaniloru nainte sarcineloru, a detorieloru si a drepturiloru. (Aplause.)

Aceste conditiuni, neapurate unei societati bine organizate, sunt dobandite deja in principiu; cea mai mare parte sunt si realitate si cele lalte se realiesza pe tota diu'a; astfel mergemu nainte si acci cati-va cari au lipsitu asta sera de aici cu intentiune, nu vor pota opru acestu mersu, nu vor pota face ca se se intorca Romania inderetu, (aplause indelungu repetite).

D-loru, poporulu romanu a protestatu totu deun'a contra ori carui felu de jugu, chiar atunci pe candu Europ'a intraga era sub feudalitatea cea mai crancenca, si candu chiar aici s'a cercatu a se infintia feudalitatea, — fiindu ca si cu sunt de parerea onor. d. G. M. Ghica, care mi aducu aminte ca intr'o discussiune, mi se pare la 1857, a disu ca a fostu feudalitate aici. Unii au disu, chiar mai alalta-ieri ca Mihaiu erolu este acel'a care a facutu acesta incepere; Mihaiu, d-loru, n'a facutu nimicu in privinta acesta, elu a datu numai unu decretu care era inspiratu d'o necesitate politica si care nu pota ave de scopu d'a infintia o stare de lucruri pe care o gasise facuta gat'a. Inse, d-loru, ori care ar fi timpulu candu s'a infintiatu aici feudalitatea, seu mai bine candu s'a facutu cercari pentru acesta, totdeun'a, in toti timpii, — nu numai dincoc dar si dincolo de Carpati, — poporulu romanu a protestatu, nevoindu se primiesca jugulu feudalitatii. Acest'a e faptul ce caracteriesza pe Romanu Poteti, d-loru, gasi multe decrete domnesce, cari regulau drepturile muncitorului si invitau astufelu a se intorce pe acei Romani, cari fugisera peste Dunare, pentru ca nu voiau se se supuna la impilarile acelor'a ce se incercau necontentu a asiedia feudalitatea la noi.

Deca dar, dicu, candu feudalitatea domnia in Europa si pana la ore care punctu si la noi, decu atunci chiar Romanulu a protestatu si n'a voitu se primiesca impilarea, cum poteti d-voftra crede ca va s'o primiesca acum? Acest'a nu mai este posibilu, d-loru, si cu unulu — vi spunu dreptu, — ridu candu vedu ca cine-va mai crede ca va se pota se mai perdemu noi ceea ce am castigatu (aplause). Nu, d-loru, toti Romanii proprietari, toti Romanii liberi, toti Romanii egali. Eca nesece fapte realitate, si cari vor remane nestramutate, ori ce s'ar intempla, d'ar veni cine-va cu tote poterile, — nu nemtiesci, seu unguresci, dar chiar d'ar invia Gengiskan, Tamerlan, Batu-kan, cu Tatarii si hordele loru, si-ar veni in Romania,

totu nu mai potu se face aceea ce nu s'a potutu face nici o data (aplause).

Acum, D-loru, care este a treia conditiune trebuincioasa unei societati spre a prospera?

Voiu areta-o indata, d-loru, si ve rogu se oservati ca ceea ce vi espunu aici nu sunt teoriile mele, ci fapte sevarsite si recunoscute pretotindenii. Catu am fostu bolnavu acum de curendu, cetiamu istoria romana, istoria stramosiloru nostri si am veditu acolo cum s'a desvoltatu societatea romana. Am veditu ca in mai multe secole societatea romana s'a luptatu ca se constitue mai anteu proprietatea, apoi egalitatea si in fine capitalulu. Acest'a este a treia conditiune pe care avem se o croamu la noi.

Capitalulu este mediloculu celu mai puternicu, prin care nu numai se va asigura munc'a, producerea, dar anca se vor insoci rezultatele ei; capitalulu creatu, pusu in ceculatiune, la dispositiunea fie-carui muncitoriu, pe d'o parte ajuta pe acest'a, pe de alta se inmultiesce elu insusi. Principiulu celu mai salutaru alu economiei este, D-loru ca mai anteu capitalulu trebuie se nu siedo nici unu minutu neproducatoru, si apoi ca se nu fia unu singuru braci, o singura inteligentia, care se fie in stagnatiune, care se nu pota produce din caus'a lipsei de capitalu. Eca conditiunea economica de care societatea are nevoia si de care se ocupau chiar sunt acum 2300 de ani strabunii nostri Romani. Si ca se nu periclitesez nici proprietatea, nici libertatea, nici egalitatea, ei erau siliti se vina in totu minutulu si se caute medloce care se facea capitalulu se pota fi datu estinu; astfelu acum 2300 de ani, capitalulu potea se se puna la dispositiunea muncii cu 5 si 6 la sutu. Candu ne intorcemu si privimu la noi, vedemu d-loru, ca intr' acesta ne aflamu cu 2300 de ani inapoi nu de Europ'a, ci chiar de Romani, de stramosii nostri. Prin urmare institutiunile de creditu sunt pentru noi nisece conditiuni sine quibus non, nisece conditiuni de care nu potemu se ne mai lipsimu si trebuie ca acesta ideia se ne preocupe seriosu. Prin iniciativa particulara, prin influinta noastra asupra corpuriloru legiutore si asupra puterei esecutive, trebuie se facemu ca acele institutiuni se se creze catu mai curendu, eaci decu noi vom sta cu braciile incrucisiate, situatiunea se va ingreui si va veni o di candu capitalurile straine vor veni a ni face conditiuni aspre, adeca a ne desmosteni, decu noi vom lua noi insine iniciativa pentru a crea aceste institutiuni.

In privinta acesta, d-loru, asiu doru ca se se face meetinguri, se se face adunari, asiu doru ca toti omeni cari potu prin intielegintia loru, prin capacitatea loru, se vina se discute in publicu, se puna luminele, sciintiele loru la dispositiunea tuturoru si se asiedie conditiunile unui asemenea proiectu, ca se pota cu o di mai nainte se devina unu lucru sevarsitu.

D-loru, mai este anca o trebuintia, acea despre care ni-a vorbitu onor. d. Robescu, este instructiunea publica.

Instructiunea publica trebuie se ne punemu asemenea cu tote poterile nostre, ca se deo tote rodele ei, de care are nevoia societatea, fiindu ca neci cu proprietatea, neci cu libertatea, neci cu egalitatea, neci cu pres'a libera, neci cu intrunirile, in fine cu neci una din acestea nu poteni face nimicu, care se aiba taria, care se aiba valore, decu nu vom ave instructiunea. Ce este in adeveru libertatea? Este unu medilocu d'a-si esprime omulu ideile sale, de a-si exercita tota actiunea sa. Decu inse nu ai instructiune, n'ai ideie, nu scii se apretiezi. Intra pe unu tieranu, vorbesce-i de libertatea preseii si a intruniriloru, si elu ti va intorce spatele, eaci nu are ideia de ce este acesta, si este frescu lucru ca, pe catu timpu va romané in asta stare, acelu care nu scie, va se fia stepanitu de celu ce scie. Caci celu care nu scie, merge adese ori din ignorantia pana a se sacrificia pe sine insusi, dupa cum am veditu din studiulu ce am facutu documinteloru vechi, in care se vede ca tieranii mosneni, candu vindeau din impregiurari mosiele loru, vindeau boerulu nu numai pamentulu, ci si pe ei insisi impreuna cu pamentulu, fara se scie ce facu. Acesti omeni numai prin instructiune se potu lumina. Instructiunea dar este un'a din conditiunile nedispensabili ale unei societati.

Prin urmare, d-loru, instructiune, instructiune! — eaci fara instructiune, fara lumina,

nu vom poté realisá nemicu; si chiar déca am poté realisá ceva intr'o di, nu va se potemu pastrá ce am facutu, cãci vom fi ca unu omu neghiobu, caruia i dai unu capitalu in mana ca se se procopséca si elu, ilu perde, fiindu cã nu scie neci cum se-lu face, neci cum se-lu pastreze. In fine, dloru, instructiunea poporului este o condițiune, nu numai de prosperitate, nu numai de marire, ci este si o condițiune de existintia nationale. (Pré bine! Aplause prelungite.)

Mai este dloru, anca o a cincia trebuintia pe care noi ni-am cercatu a o indepliní, si pentru care ni s'a facutu atata crima, atata critica si afara si in lantru.

Am realisatu óre-cari reforme interióre, ne-am facutu toti proprietari. Dar spre a pastrá acele dobendite, ni mai trebuie unu lucru: mediloca de aপরare, candu va voi se vina cine-va se ne lovésca.

Eu nu credu cã este o crima, candu unu omu, care are putini bani in posunariu, óre care avere in casa lui, si-cumpera unu revolveru, si-iea o pusculitia in casa, ca se-si apere proprietatea lui. (Bravo, applause.)

Lasa cã nu întielegu cum se pôte face o crima cui-va cã ié mesuri de aপরare, dar me miru cum nóa tocmai ni face o crima cã vremu se ne aপরámu, tocmai acum candu avemu ce aপরá. Mai nainte, dloru, nu aveamu nemicu, eramu proprietatea aceluia care se scolá mai de demanctia; veniau Nemti, veniau Turci, veniau Muscali, venia ori cine, si noi eramu ai tuturoru numai ai nostri nu; — in fine n'aveamu ce aপরá, ce pastrá, dar astadi candu avemu o proprietate a nóstra o existintia a nóstra nationale, astadi in sfarsitu candu avemu unirea nóstra de aপরatu, si mai eu

séma unu domnu bunu pe care Ddieu a voitu se ni ajute ca se-lu dobendimu, pentru ce óre se mira lumea, pentru ce ni se face o crima cã ne armãmu ca se potemu aপরá aceste daruri, aceste bunuri? Asemene incriminari, dloru, nu potu veni de catu din partea acelor'a cari voiescu a ni rapí acea ce am dobenditu, si dvóstra întiegeți ce ar voi ei se rapesca mai intaiu de tóte. — Dar fara voi'a loru, Romania va fi tare, si familia domni-tóre de astadi, cu concursulu natiunii, va fi totu deuna in capulu ei (vie si prelungite applause).

Sunt cate-va dile, dloru, de candu totu in acésta sala am mai avutu ocaziunea ca se vi mai vorbescu. Asiu fi avutu atunci multe se vi dicu, dar vi spunu dreptu cã, de cate ori vorbescu in publicu, inghitu in mine multe lucruri ce asiu dorí se le spunu; dar acum fiindu cã suntemu intre noi, voiescu s'o spunu:

Dorescu, dloru, ca totu Romanulu se aiba o pusca in mana-i si s'o pórte cu vitegia si candu va tranti-o, se se scuduia pamontulu, se se auda resunetulu ci peste vai si peste munti, peste Carpati si peste Dunare, si se se simta cã este ací unu poporu ce nu se va lasá a ucide, (applause entusiaste si prelungite).

Ni s'a facutu o crima, fiindu-cã am disu cã nu suntemu nici Turci, nici Nemti, nici O-vrei, nici Polonezi, nici Muscali, nici Tataři, si cã suntemu Romani; — s'a citatu si s'a denaturatu unele din cuvintele mele, dar nu s'a spusu totu, nu s'a citatu ceea ce am disu despre originea si simpatiele nóstre de ginte. Am disu cã suntemu de sange latinu, de sange romanu si cã atunci, candu me gasescu in Francia si in Italia, me simtu mai in familia de catu candu sunt in tíer'a nemtiésca . . . in

cea ungrésca mai alesu. (risete, applause).

Aceste declarari nu s'au observatu, nu s'au reprodustu, s'au uitatu cu totulu. Nu s'a vorbitu de catu d'o parte a cuvintelor mele, d'acea parte in care am disu, analisandu positiunea nóstra, cã sunt ortodosu! — Ei bine dá, sunt ortodosu!

Este, dloru, unu cetatiénu dincolo de Milcovu in Moldova, lu chiama Negri.

Acestu Negri este unu omu ca noi toti; nu este unu geniu, cãci pana acum Romania nu a nascutu anca geniuri; ei bine acestu omu, acestu de Negri, a ajunsu se fie unu cultu in Moldova. Sciti pentru ce? Pentru cã tatalu seu vitregu, Conachi, i dise intr'o di cã vre se-i dec starea sa tóta, se-lu face bogatu mare, numai se-si schimbe numele lui d'antaiu. Elu nu a voitu, dloru.

Apoi déca d. Negri nu a voitu se-si schimbe numai numele de familia, cum voiti ca eu se-mi schimbu numele de Romanu si religiunea mea? (applause prelungite).

Mi aducu aminte, candu am plecatu in Paris la invetiatura, tatalui meu, mumei mele si fretelui meu celui mai mare, li crá téma ca nu cumva se-mi perdu religiunea. Ce s'a întemplatu inse? Candu m'am dusu la Paris, m'am facutu mai bunu ortodosu, totu asiá cum s'a facutu si Petru Maioru si Sincái si toti in fine cati s'au luat sub Maria Teresia si s'au tramisu la Roma ca se vina d'acolo cu idei de catolicismu si se catolicésca pe Romani, dar dloru, ei s'au facutu mai ortodosi, mai Romani de catu erau candu plecasera.

Apoi déca pe timpulu acelu'a de subjugare — si in Austri'a — nu a potutu se-i întórca pe acesti ómeni de la credintia loru si déca candu eramu copilu, nu am potutu're-negá nici eu, nici altii ca mine, cum voiti dvóstra astadi, pentru placerea unoru amatori, ca unu poporu întregu se se lapede de religiunea lui, s'o renege si se n'aba curagiulu d'a spune ca este de religiunea stramosiloru sci, care si-au versatu atata sange pentru conservarea ei si pentru noi? (applause prelungite.)

Dloru, me aflamu in timpulu caderei lui Cuza in casa la baronulu D'Avril, acolo mai crá unu strainu si d. Simici tenerulu, ginerile lui Cara Georgehe. Acolo se aflá si unu abate, unu preotu catolicu fôrte invetiatu.

Noi strainii vorbiamu fia care, se întielege, de necoile nóstre, si abatele ni punea cestiunea si dicea: nu e alta mantuire pentru dvóstra de catu se ve faceti catolici, si noi catolicii, Pap'a, vom se ve scapãmu prin influintia nóstra.

Am vediatu atunci pe d. Simici sarindu de pe scaunu si neliniscitu si i-am disu: potolesce-te. M'am întorsu apoi catra abate si i-am disu: ti fagaduescu se-mi schimbu religiunea, dar mai antaiu se-mi respondi pentru ca se me convingu cã nu voiu face de géba acestu sacrificiu: cum se face cã natiunea polonesa, care este cea mai catolica din lume si care a facutu cele mai mari sacrificie pentru catolicismu, a patitu, si a suferitu atate, si voi ati

statu cu mane incrucisiate si ati lasatu pe Rusia se face din Polonesi ce a voitu? (Aplause prelungite). Cum dar voiti voi se credemu noi astadi cã, déca ne vom face rene-gati, va se veniti voi se vi versati sangele pentru noi? candu n'ati facutu pentru vechii vostri coreligionari! Se ve vedu anteiu facendu ceva, si apoi vom vedé; pana atunci sunt si voiu fi ortodosu cum ne-a lasatu Ddieu. Abatele a tacutu, cãci n'avea ce obiectá.

(Va urmá.)

Din caus'a serbatorii r. c. de marti, septeman'a ven. vor aparé d'oue nre; unulu joi, altulu dom.

Invitare de prenumeratiune

„ALBINA“

Pretulu de prenumeratiune pent. Austri'a
 pre unu anu întregu 8 fl. v. a.
 „ 1/2 de anu 4 fl. v. a.
 „ 1/4 „ „ 2 fl. v. a.
 pentru Romani'a si strainetate
 pre unu anu întregu 16 fl. v. a.
 „ 1/2 de anu 8 fl. v. a.
 „ 1/4 „ „ 4 fl. v. a.

Cursorile din 29 ianuarie 1869 n. sér'a
 (dupa aretarea oficiala.)

	baui	marf.
Imprumutele de stata:		
Cele cu 5% in val. austr.	61.25	61.30
„ „ contributivunali	98.—	98.50
„ note in argint	67.40	67.60
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci) ..	76.—	77.—
„ metalice cu 4 1/2%	54.75	55.—
„ „ 4% „	48.50	49.—
„ „ 3% „	36.25	36.75
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	116.10	116.40
„ „ 1860/6 in cele întregu ..	93.65	94.85
„ „ 1/2 separata	102.25	102.75
„ „ 4% din 1854	86.50	86.75
„ „ din 1839, 1/2	187.50	188.50
„ bancu de credit	160.—	160.50
„ societ. vapor. dunarene cu 4% ..	94.50	95.—
„ imprum. princip. Salm 440 fl. ..	41.—	41.50
„ cont. Palfy	35.—	35.50
„ „ princ. Clary	38.—	39.—
„ „ cont. St. Genois	34.75	35.25
„ „ princ. Windischgrätz 20 ..	21.—	22.—
„ „ cont. Waldstein	22.—	23.—
„ „ Keglevich 10	14.75	15.—
Obligatiuni desarcinatóre de pamentu:		
Cele din Ungaria	77.75	78.50
„ Banatul tem.	76.50	77.—
„ Bucovina	69.—	70.—
„ Transilvania	73.50	74.25
Actiuni:		
A bancu nationali	677.—	678.—
„ de credit	260.—	260.20
„ socot	715.—	716.—
„ anglo-austriace	234.—	234.50
A societatei vapor. dunar.	581.—	583.—
„ Lloydului	280.—	284.—
A drumulu ferat de nord.	219.80	220.20
„ „ stat	318.—	318.25
„ „ apus (Elisabeth)	179.—	179.50
„ „ sud	230.—	230.25
„ „ langa Tlaza	196.—	197.—
„ „ Lemberg-Casernowitz-Jassy ..	179.25	179.75
„ „ Transilvania	155.50	156.—
Bani:		
Galbenii imperatesol.	5.71	5.72
Napoleon'd'ori	9.68	9.68
Friedrichsd'ori	10.10	10.15
Saveren'd'engl.	12.10	12.15
Imperialii rusol.	—	—
Argintulu	118.75	119.2

Uniculu medilocu si celu mai bunu pentru.

Crescerea perului,

sunt: **Preparatele de unu perulu, de Vil. Abt,**
 in Viena,
 privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Scrisori de recunoscintia: Domnului Vilelmu Abt la Viena! sum fericitu prin rezultatulu eminentu a pomadei de unu perulu facuta de dta, si te rogu urgente se-mi trimiti pe posta 2 laditie cate cu 60 cr. Primesee inca odata multamirea mea pré cordiala pentru inventatiunea domnitala cea pré pretiuita pentru omenimea patimitoria, si ingadulescu de odata se dai publicitei aceste sire pentru ca cu timpulu se péra din limba caventulu „capu plesiugu“.

Extrazu din „Fóia periodica pentru midictia forensa, cur'a publica si legelatiunea medicinala“ de datulu Viena, 6 augustu 1867:

Preparatele de unu perulu facute de Dlu Abt pe di ce merge se bucura de imbratiasare mai mare din partea publiculu, de óra-ce rezultatele ce se castiga prin ele in privintia creșterii si conservarii perului sunt intradeveru supradintorie. Deci recomandãmu cu caldura acestu preparatu curatu si efintu tuturoru ce dorescu se si-conserve perulu.

Afara d'acestea preparatele lui Abt pentru unu perulu, spre conservarea si creșcerea lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari in originalu stau fie cui la dispusetiune — precum si de capacitatele cele d'antaiu in medicina, din Europa, si prin urmare ori care alta premiare e suprafusa.

Pretiuurile in detaliu:

1 Flacon (sticlitia) de oleu filtratu de unu perulu cu ori fara parfum 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutia decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medilocu de frumsetia) 50 cr., pomada de ast'a pentru a colorá perulu in negru seu brunetu costa o ladutia din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, négra, blondina ori bruneta 25 cr., unu cartonu (o ladutia de hartia gróssa) pregatitu in modu elegantu proviedutu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparate de unu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toaleta éra mai vertosu aptu pentru presente; pentru dame cu esbuchetu 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

celu mai nou, bunu si nevatomatoriu
Mediloculu de a colorá perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu cartonu; perii si peptene etc. pentru peptenare 50 cr. Pasta de coloratu perulu, négra si bruneta cu totu cu peptenu si peria 1 fl.
Reseda-Pomada pentru conservarea perului, o ladutia 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Laptele frumsetii pentru infrumusetiarea fetii cu 40 cr. un flacon.

Pasta aromatica de dinti pentru conservarea dintiloru si a gingeiiloru cu 40 cr.

Eau Athenienne (apa ateniána) esintia adevératu francesa pentru perderea matretii, unu flaconu 1 fl. Totu felulu de produse de parfumerie si altu felulu de articule de toaleta.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiterea pretiului si 10 cr. spese de invalidu.

Depositulu principalu de trimisur in cantitati mari si mici.

In salonulu meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstrasse Nr. 51. si in fabrica: Neubau, Neubaugasse Nr. 70.
 Mai departe la D. A. Moil, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „zum Engel“ am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter Rothenthurmstrasse nr. 16; la dl dr. Girtler, ap. Freizing si c. r. apoteca campestra la Stefansplatz. — In Aradu: (Schwellengreber) friseriu; Brünn: la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Bederlunger; Graz: H. Kielsauser si I. Purgleitner; Krakau: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liov: P. Micolasch; Lenza: I. Hamsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapunu; Olmütz: Carolu Steigel, friseriu; Oedenburg: A. Meczey, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pesta: I. v. Török, apot.; Posoniu: I. Wörsterlöw si F. Heintz; Raab: F. Liczenmeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehrlich, apot. Salisburg: I. Szlammer; Szegedin: F. Weiglein; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'acestea pomada facuta de mine se afla in tóte apotecele mai alese, in parfumerii in cele mai multe negótie, ce se deprindu cu parfumerii, precum in Viena si in provincie asiá si in strainetate, si pentru a delaturá falsificarea aducu la cunoscintia publica cã preparatele mele de unu perulu sunt proviedute cu indrumarea cum se se folosésca precum si cu copia c. r. privilegia nrulu 5640 — 2340 precum si cu marca mea propria.

Vilelmu Abt, friseriu, parfumaru, si proprietariu de privilegiu c. r. in Viena.

Hair Dye

(cu marca propria inprotocolata la oficiulatu)

celu mai nou, mai bunu si cu totulu nesticatoriu

Preparatu de coloratu perulu

in negru, brunetu seu brunetu deschisu;

cu carele fie-care si pôte colorá perulu capulu seu barbei durabilu si fora de totu periculu; preparatu acest'a e de aceea cu totulu nesticatosu, pentru cã e compusu curatu numai din substantie vegetabile. Succesulu e securu si supradintoriu; colorile sunt fôrte naturale; osoperarea fôrte simpla si callitate eminente ale articulu acestuia întrecu tóte cele existente de pan'acum'a.

Pretiuurile:

1 Cartonu Hayr Dye cu indrumare la trebuintiare 2 fl. 50 cr.
 Periele tasele si peptenale aparate la trebuintiare se vindu a cartonu cu 50 cr.

Pasta de coloratu perulu, mai alesu e recomandãmu dameloru spre colorirea perului si genciloru in acutulu cu peptenu si peria 1 fl. v. a.

Preparatu de unu perulu

celu mai bunu medilocu pentru creșcerea si conservarea perulu.

Pretiuurile in detaliu:

1 Flacon (sticlitia) de oleu filtratu de unu perulu 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutia decorata in modu elegantu 60 cr.; ca cosmetica (medilocu de frumsetia) 50 cr., pomada de ast'a pentru a colorá perulu in negru seu brunetu costa o ladutia din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, négra, blondina, ori bruneta 25 cr., unu cartonu (o ladutia de hartia gróssa) pregatitu in modu elegantu proviedutu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparate de unu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toaleta; pentru dame 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

Reseda-Pomada pentru conservarea perului, o ladutia 1 fl., cu cosmetica 30 cr.

Laptele frumsetii pentru infrumusetiarea fetii cu 40 cr. unu flaconu.

Pasta aromatica de dinti pentru servarea dintiloru si a gingeiiloru cu 40 cr.

Eau Athenienne (apa ateniána) esintia adevératu francesa pentru perderea matretii unu flaconu 1 fl.

Pulcherinu; acestu medilocu auplesece cu totulu albeale a 1 fl. 50 cr.

Tóte sortile de Clicerina ca produse de parfumeria se capeta cu cele mai conșabile pretiuri.

Tóte sortile de lucrari din peru, parocce pentru domni si dame de totu felulu, chice, bucle, chignons in forma mai moderna si impletari de peru se preparu efintu si frumosu, si procurarile in strainetate se efectuescu cu promptitudine.

Totu de-odata se afla in depositulu meu cele mai fine estraze francesci de parfumerie cele mai placute, si procuru cu placere tóte articule incediate mie si anume tóte marfele de parfumeria si alte articule de toaleta cari se aducu in comerociulu internu si esternu.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiterea pretiului si 10 cr. pretiu de invalidu.

Vilelmu Abt

friseriu, parfumaru si proprietariu de unu mediu privilegiu.
 in Viena, (Schwellengreberstrasse Nr. 51 et Neubau, Neubaugasse Nr. 70.)